

РОЗДІЛ 1

ДОТОРК СУМНІВУ

Персефона гуляла вздовж берегів Стіксу. Темне плесо збурювали нерівні хвилі, й від згадки про перший візит до Підземного світу богиня весни відчула мороз по шкірі. Вона спробувала перепливати широку річку, не здогадуючись про померлих, що причаїлися в глибинах. Вони потягнули її під воду, врізаючись кістлявими пальцями в її плоть і прагнучи лише одного — позбавити життя.

Вона вже думала, що потоне, аж раптом її врятував Гермес.

Гадесу це зовсім не сподобалося, але він забрав її у свій палац і зцілив усі рани. Згодом вона дізналася, що мертві у річці — це давні померлі, які прийшли в Підземний світ без монет і не мали чим заплатити Харону. Приречені на вічність у річці, вони були лише одним із багатьох знарядь, якими Гадес захищав кордони свого королівства від живих, які воліли зайти сюди, і мертвих, які прагнули звідси вирватися.

Попри неспокій, що його Персефона відчувала біля води, пейзаж тут був прекрасний. Стікс простягнувся на кілометри, сягаючи самого горизонту, затіненого чорними горами. Уздовж берегів купками росли білі нарциси, виблискуючи, мов біле полум'я, супроти темної поверхні. Навпроти гір на обрії бовванів Гадесів палац, що здіймався, як зазубрені краї його обсидіанової корони.

Поруч із Персефоною ступала Юрі — молода душа з гривою неслухняних кучериків і оливковою шкірою. Вона була в рожевому вбранні й шкіряних сандалях. Таке

поєднання дуже виділялося на тлі похмурих гір і чорної води. Персефона швидко подружилася з цією душею, і вони часто гуляли разом у долині Асфодель, але сьогодні Персефона переконала Юрі відхилитися від звичного маршруту.

Богиня весни глянула на свою супутницю, яка тримала її під лікоть, і запитала:

— Як довго ти вже тут, Юрі?

Персефона припустила, що душа була в Підземному світі вже давно, з огляду на те, що дівчина носила традиційний пеплос.

Юрі звела до купи тонкі брови над сірими очима.

— Не знаю. Давно.

— А пам'ятаєш, яким був Підземний світ, коли ти сюди потрапила?

Персефона мала багато запитань про стародавній Підземний світ. Саме ця його версія досі тримала Гадеса своїми пазурами й саме її він соромився, тому почувався негідним вшановування і поклоніння свого народу.

— Так. Не впевнена, чи зможу колись це забути, — Юрі зніяковіло всміхнулася. — Усе було зовсім не так, як тепер.

— Розкажи мені більше, — попросила її Персефона. І хай їй страшенно кортіло дізнатися про минуле Гадеса й історію Підземного світу, все ж вона не могла заперечувати, що боялася почути правду.

А що як їй не сподобається те, про що вона дізнається?

— Підземний світ був... безрадісний. Тут не було нічого. Ми всі були безбарвні і юрмилися тут. Не було ні днів, ні ночей, лише монотонна сірість, і ми існували в ній.

Виходить, вони й справді були мороком — тінню самих себе.

Коли Персефона вперше потрапила до Підземного світу, Гадес повів її у свій сад. Вона дуже розізлилася на нього. Після того як вона програла йому в покер, він

загадав їй створити життя в Підземному світі. Запрошуючи його до гри, вона навіть не уявляла наслідків цього рішення і не знала, що він погодився зіграти з нею, намірившись зв'язати її контрактом. Це завдання розлютило Персефону ще дужче, коли вона побачила його сад — прекрасний і розкішний оазис, сповнений барвистими квітами й зеленими вербами. Згодом він зізнався їй, що все це ілюзія. Під мороком, який він утримував, ховалася земля попелу й вогню.

— Скидається на покарання, — сказала Персефона, розмірковуючи, як, мабуть, страшно існувати без мети.

Юрі кволо всміхнулася й стонула плечима.

— Таким був наш вирок за те, що жили буденним життям.

Персефона спохмурніла. Вона знала, що в давні часи на ейфорійне існування в Підземному світі зазвичай могли сподіватися лише герої.

— Що змінилося?

— Точно не знаю. Звісно, ходили чутки. Подейкували, що лорд Гадес був прихильний до одного смертного, той помер і потрапив сюди.

Персефона зсунула брови до купи. Їй стало цікаво, скільки в цьому правди, з огляду на те, що Гадес так само змінив свої погляди після того, як вона написала статтю про його неефективні угоди зі смертними. Ця критика мотивувала його так сильно, що він створив «Проект Альціон», що передбачав будівництво новітнього реабілітаційного центру, що безкоштовно допомагатиме смертним, які страждають від різноманітних залежностей.

По її спині поповзло неприємне відчуття, розходячись по всьому тілу, наче чума. Можливо, вона не єдина коханка, котра надихала Гадеса.

Юрі продовжила:

— Але я більше схиляюся до того, що він просто... вирішив змінитися. Лорд Гадес спостерігає за світом.

І коли світ стає менш хаотичним, ці зміни торкаються й Підземного світу.

Персефона сумнівалася, що все так просто. Вона намагалася розпитати самого Гадеса, але він уникав цієї теми. А тепер вона замислилася, можливо, причиною його мовчання був не сором, а радше бажання лишити в таємниці подробиці про колишніх коханок. Розум богині весни працював швидко, її думки збурилися, перетворюючись на вихор невпевненості й сумнівів. Скількох жінок Гадес кохав? Чи досі він мав почуття до котроїсь із них? Чи приводив їх у ліжко, яке тепер ділив із нею?

Від цієї думки їй скрутило все нутро. На щастя, вона виринула з роздумів, помітивши гурт душ, які стояли на причалі біля річки.

Персефона зупинилася й кивнула на юрбу.

— Хто це, Юрі?

— Нові душі.

— Чому ж вони стоять, зіщулившись, на березі Стіксу?

З-поміж усіх душ, яких зустрічала Персефона, ці видавалися найбільш... мертвими. У них позападали щоки, а шкіра була бліда й попеляста. Вони стояли вкупі, згорбившись, схрестивши руки на грудях, і тремтіли.

— Бо вони бояться, — сказала Юрі, в її тоні яскраво звучувався натяк на те, що їхній страх мав бути очевидним.

— Я не розумію.

— Більшості з них казали, що Підземний світ і його король — страхітливі, тож коли вони померли, їх огорнув страх.

Персефоні було нестерпно думати про це з багатьох причин, передусім тому, що Підземний світ не був місцем, якого варто боятися, але водночас вона відчула спалах роздратування від того, що Гадес нічого не робив, щоб змінити ставлення смертних до свого королівства чи до себе.

— І біля воріт їх ніхто не втішає?

Юрі якось дивно глянула на богиню весни, немовби не розуміла, нащо комусь намагатися розрадити чи привітати новоприбулі душі.

— Харон перевозить їх через Стікс, а далі вони мусять пройти дорогою суду, — сказала Юрі. — Після цього вони отримують або спокій, або вічну муку. Так завжди було.

Персефона міцно стиснула уста, зіцпивши щелепу від роздратування. Її вражало, що ще декілька хвилин тому вони обговорювали, як змінився Підземний світ, і ось тепер вона на власні очі бачить архаїчні звичаї. Не було жодної причини, щоб лишати ці душі без привітання чи розради. Вона скинула руку Юрі зі своєї та рушила до юрби, але завагалася, коли вони затремтіли ще дужче, відсахнувшись від неї.

Вона всміхнулася, сподіваючись, що це бодай трохи заспокоїть їхню тривогу.

— Вітаю. Мене звати Персефона.

Але душі так само трусилися від страху. Вона мала б збагнути, що її ім'я не втішить їх, бо для них воно не означало нічого. Про це подбала її мати — Деметра, олімпійська богиня родючості. Зі страху вона тримала Персефону під замком у скляній в'язниці впродовж майже всього її життя, відмовивши їй у поклонінні та, як наслідок, позбавивши магії.

Її охопили емоції: розчарування від того, що не могла допомогти, сум від власної слабкості й гнів на матір, яка спробувала піти проти долі.

— Мабуть, вам варто показати їм свою божественність, — запропонувала Юрі. Коли Персефона підійшла до душ, Юрі пішла слідом за нею.

— Навіщо?

— Це їх втішить. Зараз ви для них нічим не відрізняєтеся від будь-якої іншої душі в Підземному світі. А от як богиню вони вас дуже поважатимуть.

Персефона хотіла було заперечити. Ці люди не знають її імені, яким чином божественна подоба зможе послабити їхні страхи?

А потім Юрі додала.

— Ми шануємо богів. Ви даруєте надію.

Персефона не любила свою божественну подобу. До того як вона отримала свої сили, їй було складно прийняти себе як богиню, і це не змінилося, навіть коли в ній пробудилася магія, збурена поклонінням Гадеса. Персефона швидко збагнула, що мати магію — це одне, а вміти нею користуватися — геть інше. І все ж для неї було важливо, щоб ці нові душі відчули гостинний прийом у Підземному світі, щоб вони сприймали королівство Гадеса як ще один початок. Та понад усе їй хотілося, щоб вони знали, що їхньому королю не байдуже.

Персефона відпустила людський морок. Магія спала з її шкіри, ковзнувши, мов шовк, і богиня весни постала перед душами в ефірному сяянні. Білі роги куду чомусь навіть поважчали, коли вона показала свою істинну подобу. Кучеряве волосся засяяло усіма відтінками від червоного до світло-жовтого золота, а очі горіли неземним смарагдовим вогнем.

Вона знову всміхнулася душам.

— Я Персефона, богиня весни. Я дуже рада, що ви тут.

Вони миттєво відреагували на її сяяння. Ось щойно вони тремтіли, а наступної секунди стали перед нею навколішки, поклоняючись. Персефоні поважчало в грудях, її серце забилося частіше, коли вона ступила крок уперед.

— О ні, прошу, — вона присіла перед однією з душ. Це була старша жінка з коротким сивим волоссям і тонкою, мов папір, шкірою. Богиня торкнулася її щоки, зустрівшись поглядом з вологими блакитними очима. — Будь ласка, підведіться, — сказала вона і допомогла жінці зіп'ястися на ноги.

Інші душі лишалися на землі, підвівши голови, і не зводили з неї очей.

— Як вас звати?

— Еленор, — хрипко промовила жінка.

— Еленор, — з усмішкою повторила Персефона. — Я сподіваюся, що для вас Підземний світ буде не менш спокійним, ніж для мене.

Її слова були мов нитка, що підняла осунуті плечі жінки. Персефона підійшла до наступної душі, потім ще до одної, поки не заговорила до кожної й вони знову підвелися.

— Можливо, нам усім варто піти на Судне поле, — запропонувала вона.

— О, в цьому не буде потреби, — втрутилася Юрі. — Танатосе!

Крилатий бог смерті явився миттєво. Він був вродливий, хай та врода й була темною: бліда шкіра, криваво-червоні уста й білосніжне волосся, що спадало на плечі. Його блакитні очі здавалися пронизливими, наче спалах блискавки в нічному небі. Присутність Танатоса навівала спокій, і Персефона відчувала це глибоко в грудях. Вона немовби стала зовсім невагомою.

— Міледі, — сказав бог смерті, вклонившись, його голос був мелодійним і глибоким.

— Танатосе, — Персефона не стримала широкої усмішки, що осяяла її обличчя.

Під час екскурсії в Елізіум Танатос першим пролив для неї світло на ризики, з якими неминуче стикається Гадес як бог мертвих. Саме його розповіді допомогли їй трохи краще збагнути Підземний світ і, якщо відверто, дали їй те, чого вона потребувала, щоб повністю довіритися Гадесу.

Персефона змахнула рукою на гурт душ і представила їх богу.

Він легко, але щиро всміхнувся, а потім сказав: